

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๐๔/๓๒๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการรับรองเอกสารร่างแถลงการณ์ (Communique) สำหรับการประชุม Global Forum for Food and Agriculture (GFFA) ครั้งที่ ๑๔ และการประชุม Berlin Agriculture Ministers' Conference ครั้งที่ ๑๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสารแถลงการณ์ (Zero Draft-2022 Communique) ฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๕๐๒/๔๑ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการรับรองเอกสารร่างแถลงการณ์ (Communique) สำหรับการประชุม Global Forum for Food and Agriculture (GFFA) ครั้งที่ ๑๔ และการประชุม Berlin Agriculture Ministers' Conference ครั้งที่ ๑๔ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมไปถึงตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน ๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ๒) การสร้างรายได้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ ๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฎ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอาหารและเกษตรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (The Federation Ministry of Food and Agriculture: BMEL) มีหนังสือเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน (Berlin Agriculture Ministers' Conference) ครั้งที่ ๑๔ ในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. เวลาเบอร์ลิน ซึ่งเป็นเวลา ๑๘.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. ของไทย ผ่านการประชุมออนไลน์ลักษณะเสมือนจริง (Virtual event) โดยการประชุมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการประชุม Global Forum on Food and Agriculture (GFFA) ครั้งที่ ๑๔ ภายใต้หัวข้อหลัก "Sustainable Land Use: Food Security Starts with the Soil" การใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน: ความมั่นคงด้านอาหารเริ่มต้นจากดิน โดยจะมีการรับรองเอกสารแถลงการณ์ (Communique) โดยไม่มีการลงนาม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมาย

/ให้นายนาพรพัฒน์...

ให้นายราพัฒน์ แก้วทอง ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน ครั้งที่ ๑๔

๑.๒ กระทรวงอาหารและเกษตรฯ เยอรมนี (BMEL) นำส่งเอกสารที่จะพิจารณารับรองในการประชุม GFFA 2022 และการประชุมรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน ครั้งที่ ๑๔ คือ ร่างเอกสารแถลงการณ์ (Zero Draft -2022 Communique)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรีที่เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน (Berlin Agriculture Ministers' Conference) ครั้งที่ ๑๔ จะพิจารณารับรองเอกสารร่างแถลงการณ์ (Zero Draft -2022 Communique) โดยไม่มีการลงนาม ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนและการปกป้องดินสำหรับการเกษตร เพื่อปกป้องความมั่นคงด้านอาหารตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนการเปลี่ยนระบบอาหารที่การประชุมสุดยอดระบบอาหารแห่งสหประชาชาติให้ความสำคัญ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เอกสารร่างแถลงการณ์ (Zero Draft -2022 Communique) จะมีการพิจารณารับรองในการประชุมรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน ครั้งที่ ๑๔ โดยไม่มีการลงนาม ในวันศุกร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ ผ่านการประชุมออนไลน์ลักษณะเสมือนจริง (virtual event) จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ เอกสารร่างแถลงการณ์เป็นเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนและการปกป้องดินสำหรับการเกษตร เพื่อปกป้องความมั่นคงด้านอาหารตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนการเปลี่ยนระบบอาหารที่การประชุมสุดยอดระบบอาหารแห่งสหประชาชาติให้ความสำคัญ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยร่างดังกล่าวให้ความสำคัญของการดำเนินการใน ๔ ด้าน ได้แก่

๔.๑.๑ การส่งเสริมสุขภาพดิน ส่งเสริมการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพของดินอย่างยั่งยืน การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ เพื่อบรรลุเป้าหมายของข้อตกลงปารีส สนับสนุนข้อริเริ่มโครงการ 4per1000 และการดำเนินการ RECSOIL (Recarbonization of Global Soils) ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งความสำคัญของการดำเนินการตามนโยบายการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่อาหารและการเกษตรที่ยั่งยืน

๔.๑.๒ การฟื้นฟูความเสื่อมสภาพของดิน ความพยายามในการฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติซึ่งปกป้องดินและเสริมสร้างสุขภาพดิน รวมทั้งความมุ่งมั่นต่อการแปรสภาพเป็นทะเลทรายตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (United Nations Convention to Combat Desertification: UNCCD) ตลอดจนการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในด้านการจัดการที่ดิน ดินและน้ำอย่างยั่งยืน

/๔.๑.๓ การใช้...

๔.๑.๓ การใช้ทรัพยากรที่ดินอย่างจำกัด ให้ความสำคัญกับการจัดการดินและที่ดินอย่างยั่งยืน และเน้นถึงความสำคัญของการประชุมสมัชชาความร่วมมือดินโลก (Global Soil Partnership: GSP) ซึ่งเป็นกลไกในการส่งเสริมการจัดการดินอย่างยั่งยืนในทุกระดับ

๔.๑.๔ การเข้าถึงที่ดินและการรักษาสีบทในการครอบครอง ส่งเสริมการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติตามความสมัครใจด้วยการกำกับดูแลที่รับผิดชอบต่อการครอบครองที่ดิน การประมง และป่าไม้ ในบริบทของความมั่นคงอาหารระดับชาติ (Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security: CFS VGGT)

๔.๒ ร่างแถลงการณ์ฯ สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ ๒ การขจัดความอดอยาก สร้างความมั่นคงทางอาหาร ข้อ ๒.๔ ปรับปรุงดินและที่ดิน (การอนุรักษ์ดินและน้ำ) เป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน ข้อ ๑๓.๒ ลดการปลดปล่อยคาร์บอนในดิน และเป้าหมายที่ ๑๕ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศฯ บนบก ข้อ ๑๕.๓ ลดความเสี่ยงของดินและที่ดิน และข้อ ๑๕.๕ เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในดิน และเป็นการแสดงจุดยืนของประเทศไทยในการสนับสนุนนโยบายด้านระบบอาหารโลกเพื่อผลักดันและนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๓ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งข้อคิดเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ดังนี้

๔.๓.๑ ประเด็นด้านสารัตถะและถ้อยคำ

๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างแถลงการณ์ฯ หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) หากร่างแถลงการณ์ฯ ยังไม่ใช่ร่างสุดท้าย (final agreed text) ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ร่างสุดท้ายเป็นไปตามแนวทางในข้อ ๑) ข้างต้น

๔.๓.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างแถลงการณ์ฯ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองระดับรัฐมนตรี ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากดินอย่างยั่งยืนและสุขภาพที่ดีของดินต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และโดยที่ร่างแถลงการณ์ดังกล่าวไม่มีรูปแบบ ถ้อยคำ หรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในร่างแถลงการณ์ดังกล่าว ดังนั้นร่างแถลงการณ์ฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

/๔.๔ ที่ประชุม...

๔.๔ ที่ประชุมรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน ครั้งที่ ๑๔ จะพิจารณารับรองเอกสารตามข้อ ๔.๑ โดยไม่มีการลงนามในเอกสาร

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการรับรองเอกสารร่างแถลงการณ์ (Zero Draft-2022 Communique) ในการประชุมรัฐมนตรีเกษตรเบอร์ลิน (Berlin Agriculture Ministers' Conference) ครั้งที่ ๑๔

๕.๒ อนุมัติในหลักการว่า หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าว ในประเด็นที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐-๒๒๘๑-๘๖๙๐

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๖๙๙๖

E-mail: bofaa3@moacbofaa.com